

Λήψη απόφασης: Μια απόπειρα εννοιολογικής οριοθέτησης του όρου

Η λήψη απόφασης αποτελεί σημαντικό στοιχείο της νοσηλευτικής πρακτικής αφού μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια των ασθενών και γενικότερα την ποιότητα των νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ενώ παράλληλα αποτελεί σημαντικό προσδιοριστή της νοσηλευτικής επιστημονικής υπόστασης. Ωστόσο, στη διεθνή βιβλιογραφία δεν φαίνεται να υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός τρόπος προσέγγισης του όρου της «λήψης απόφασης» γεγονός που σε αρκετές περιπτώσεις θέτει ζητήματα αξιοπιστίας των διαφόρων εμπειρικών δεδομένων. Οι όροι: «επίλυση προβλήματος», «κλινική κρίση» και «κλινικός συλλογισμός» σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα ή πολλές φορές χρησιμοποιούνται για να υποδείξουν διαφορετικές έννοιες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται δυσχέρειες στη διαδικασία κατανόησης του θέματος

Μέσα από την ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας επιχειρείται η διασαφήνιση τόσο του ίδιου του όρου της λήψης απόφασης όσο και των κύριων χαρακτηριστικών της.

Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση άρθρων εννοιολογικών αναλύσεων (concept analysis) και ερευνητικών μελετών στις βάσεις δεδομένων PsycINFO, Medline, CINAHL και PubMed, η γλώσσα δημοσίευσης των οποίων ήταν αγγλική και με χρονολογία δημοσίευσης από το 1960-2016.

μ

Η λήψη απόφασης περιγράφεται ως μια γνωστική διαδικασία η οποία διαμορφώνεται από την αλληλεπίδραση των περιβαλλοντικών ερεθισμάτων και των ατομικών χαρακτηριστικών. Πρωταρχική προϋπόθεσή της είναι η επίγνωση της κατάστασης η οποία καθορίζεται μέσω γνωστικών διαδικασιών ως αποτέλεσμα επεξεργασίας και ερμηνείας των πληροφοριών, ενώ σχετίζεται με το γνωστικό υπόβαθρο των νοσηλευτών. Οι εναλλακτικοί όροι αποτελούν απλά τα συστατικά στοιχεία της λήψης απόφασης. Αυτό που τη χαρακτηρίζει και την κάνει να διαφέρει από τους άλλους όρους έγκειται στο ότι στην απόφαση επιπρόσθετα με τη σκέψη, συνεπάγεται και μια δέσμευση για την ανάληψη ή όχι μιας ενέργειας, ενώ οι άλλοι όροι δεν ενέχουν το στοιχείο αυτό.

μ μ

Η διάκριση μεταξύ των όρων, θα βοηθήσει στη κατανόηση του μηχανισμού της λήψης απόφασης συμβάλλοντας στη βελτίωση της φροντίδας των ασθενών.